

dossier didàctic

L'ARBRE DE LA VIDA (The Tree of Life)

#ServeisEducatius
#FilmotecaEscoles

Filmoteca
de Catalunya

 Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

A partir de 3r d'ESO

contingut

INFORMACIÓ PRÀCTICA

| PÀGINA 2

*FITXA TÈCNICA
CONCEPTES CLAU
SINOPSI
LA CRÍTICA DIU*

PER A REFLEXIONAR

| PÀGINA 4

PROPOSTA D'ACTIVITATS

| PÀGINA 5

ANÀLISI

Context

Llenguatge cinematogràfic

Narrativa

ACCIÓ

REFLEXIÓ

COMPLETEU EL VISIONAT

| PÀGINA 7

Informació pràctica

L'ARBRE DE LA VIDA (The Tree of Life)

FITXA TÈCNICA

Direcció: Terrence Malick

Guió: Terrence Malick

Música: Alexandre Desplat

Fotografia: Emmanuel Lubezki

Interpretació: Brad Pitt, Jessica Chastain, Hunter McCracken, Sean Penn

Producció: Estats Units

Any: 2011

Duració: 139 min.

V.O: Anglès

Apta per a tots els públics

CONCEPTES CLAU

Plantejament de la fe - La mort

L'espiritualitat - Les convencions socials

La introspecció personal - El sentit de la vida

El bé i el mal

SINOPSI

L'arbre de la vida de Malick ha esdevingut un referent de cinema poètic en l'imaginari col·lectiu de la nostra societat. Ambientada als anys 50, narra la història d'una família americana, centrant-se en l'evolució del fill gran, en Jack, i la relació amb el seu pare. La figura de la mare encarna la tendresa i l'amor, en canvi la del pare representa la severitat i la duresa amb l'objectiu d'ensenyar als seus fills a enfrontar un món hostil mitjançant la fe i la disciplina.

L'evolució d'en Jack va des de la infantesa fins a l'edat adulta, on encarnat per Sean Penn, evoca els moments més transcendents que ha viscut i es planteja la fe i el sentit de l'existència, mitjançant un monòleg narratiu.

Malick estableix una relació espiritual i visual amb imatges còsmiques de l'origen del món i la naturalesa humana amb la interrogació filosòfica i la introspecció humana. El resultat és un discurs poètic, extremadament evocador, guiat pel fil conductor de la banda sonora d'Alexander Desplat.

LA CRÍTICA DIU

És un film immens no per allò que passa, sinó per allò que et fa sentir.

Allunyant-se completament de la narrativa convencional, Malick esbossa una pel·lícula de sensacions, de textures, de sons, de colors, armada per ser degustada amb la ment i el cos, amb els budells, potser amb l'ànima; una pel·lícula immensa no pel que passa en ella, sinó pel que et fa sentir a través del llenguatge cinematogràfic, dels seus enquadraments, del moviment continu de l'*steadycam*, lentament, a tota velocitat, mai quieta, de la combinació de plans, dels seus inserts, dels seus grans angulars per produir sensació de

Informació pràctica

L'ARBRE DE LA VIDA (The Tree of Life)

somni, de malson. En la seva primera mitja hora Malick uneix l'origen del món i l'origen de la vida. L'espai, els astres que canten a l'uníson, l'aurora del matí, el fons de l'oceà, el regne de les ombres, el si matern, les portes del mar, el cordó umbilical. Tot això ja hi és al capítol 38 del Llibre de Job. I, en aquest llarguíssim pròleg no es comença a parlar tan sols de l'existència en general, sinó d'una vida en particular: la del nen Jack O'Brien (en inicials: Job), martellejat pel braç custodi, repressor-executor, del seu pare, del Pare, del Totpoderós, al que no es discuteix, al que no es replica, com aquest dinosaure que planta el peu amb duresa en el cap de la seva cria en una altra de les imatges de la pel·lícula.

Més tard, el nucli central, al voltant d'una hora i mitja, conté això que diuen que marca el nostre futur: la infància, la companyia dels teus germans, dels teus amics, dels teus progenitors. I, com a contrapartida, la labor del pare. Malick ho narra intensificant el ja apuntat en *Badlands* (1973), *Days of Heaven* (1978), *The Thin Red Line* (1998) i *The New World* (2005), amb poquíssims diàlegs, molta veu en off i un gran suport musical. Mahler, Bach, Couperin, Smetana, Brahms, Respighi, Mozart, Berlioz, fins i tot Preisner. Gairebé res.

També Alexandre Desplat, el millor compositor cinematogràfic del moment. I aquí la vida flueix.

Ocaña, Javier. *Palabra de Terrence Malick*. "El País, Cultura", núm. 12.503 (septiembre 2011)

A young boy with short brown hair, wearing a tan quilted jacket, is laughing and looking down at a woman. The woman is wearing a green dress and is laughing heartily, looking up at the boy. They are outdoors in a park-like setting with trees in the background.

“

Si no saps estimar, la teva vida
passarà com un llamp.

”

MRS. O'BRIEN (PERSONATGE)

Proposta d'activitats

ANÀLISI

CONTEXT

L'arbre de la vida va ser guardonada amb la Palma d'Or de Cannes (any 2011). Quin pes creus que té aquest premi per a la trajectòria d'un cineasta? Cerca altres pel·lícules recents que hagin estat guardonades amb aquest premi i assenyala si tenen alguna cosa en comú.

LLENGUATGE CINEMATogràFIC

La pel·lícula no transcorre de forma lineal en el temps. Quines són les tècniques pròpies del llenguatge cinematogràfic que utilitza el director per donar sentit al fil de la història?

En aquesta pel·lícula el diàleg és escàs, el director busca transmetre el missatge amb imatges que volen ser metàfores. Explica què creus que vol evocar Malick amb aquestes dues escenes:

- Jack surt nedant d'una casa submergida amb el seu osset de peluix a la mà.
- Escena final de la platja on es retroben tots els personatges.

Llegeix aquest [text](#) (LINK 1) sobre la personalitat del director. Creus que és habitual aquesta manera de comportar-se davant dels flaixos i la fama al món de l'*star system*? Com consideres que influeix aquesta manera de ser en les seves obres?

Terrence Malick va demanar al compositor de la banda sonora de *L'arbre de la vida*, Alexandre Desplat, que "la música fos com un riu que flueix al llarg de la pel·lícula". Ho aconsegueix? Quina funció creus que juga la música a la pel·lícula?

NARRATIVA

Les pel·lícules de Malick són sovint comparades amb l'obra literària de J. D. Salinger. Per què creus que s'estableix aquest paral·lelisme?

Quin tipus d'educació transmet O'Brien als seus fills? De quina manera afecta la qüestió del gènere? I la mare, quin paper té en l'educació dels seus fills?

Proposta d'activitats

ACCIÓ

Feu un arbre genealògic expressiu. Incloeu fotografies, mascotes, diferents mides segons la presència dels familiars en la vostra vida. Quina unitat familiar us agradaria construir quan sigueu adults?

Feu un altre arbre amb la participació de tota la classe on els elements que el formen (tall, flors, fruits, ocells) simbolitzin i verbalitzin els vostres desitjos, metes, figures importants a l'aula...

REFLEXIÓ

Fixeu-vos en la idea de Déu a la pel·lícula. Creus que el cineasta creu en l'existència de Déu? Com hi surt representat? Creus que dona una resposta sobre aquesta qüestió o és més aviat un interrogant? Explica-ho a partir d'aquesta frase que en Jack dirigeix a Déu: "Has fet que un nen mori, series capaç de tot. Per què jo haig de ser bo si tu no ho ets?"

Imagineu o feu una càpsula per guardar en el temps els vostres records. Aquesta càpsula romandrà tancada 20 anys. Escriviu una carta al vostre "jo" del futur i deixeu-vos un objecte representatiu dels vostres interessos o del vostre temps.

Completeu el visionat

BIBLIOGRAFIA I FILMOGRAFIA

El árbol de la vida (The Tree of Life) (DVD). Madrid: Tripictures, DL 2011.

Casas, Quim. *Terrence Malick: otras voces, otros ámbitos*. "Dirigido por", núm. 414 (sept. 2011), pàg. 30-40.

Dewaële, Larry. *Renaissance américaine: The tree of life*. "Positif", núm. 609 (nov. 2011), pàg. 76-81.

Fernández Valentí, Tomás. *El árbol de la vida: historia de una familia*. "Imágenes de actualidad", núm. 316 (sept. 2011), pàg. 50-53.

Gran angular: El árbol de la vida. "Cahiers du cinema España", núm. 48 (sept. 2011), pàg. 6-27.

James, Nick. *Daze of heaven*. "Sight & Sound", vol. 21, núm. 7 (July 2011), pàg. 18-21.

Roig, Marc. *El árbol de la vida: drama autobiográfico*. "Imágenes de actualidad", núm. 317 (oct. 2011), pàg. 119.

Sánchez, Sergi. *El árbol de la vida*. "Fotogramas", núm. 2015 (sept. 2011), pàg. 14.

Yáñez Murillo, Manu. *El enigma Malick*. "Fotogramas", núm. 2015 (sept. 2011), pàg. 104-107.

Links:

LINK 1:

http://www.bbc.com/mundo/noticias/2011/05/110523_terrence_malick_cannes_misterioso

Tots els llibres, revistes, pel·lícules i bandes sonores citats els trobareu a la Biblioteca del Cinema.

Topogràfic del film:
V 11565

